

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.6.2026
COM(2026) 334 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE CONSILIU

Un pachet financiar pentru negocierile de aderare cu Muntenegru

1 INTRODUCERE

Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE¹ a precizat că, sub rezerva menținerii de către Muntenegru a ritmului progreselor înregistrate în pregătirile pentru aderarea la UE, Comisia va prezenta, în conformitate cu practica consacrată, un proiect de pachet financiar. De atunci, UE și Muntenegru au închis provizoriu nouă capitole suplimentare, numărul total al capitolelor închise provizoriu ajungând astfel la 16, și lucrează în continuare pentru a le închide pe cele rămase.

Ținând seama de progresele generale înregistrate până în prezent de Muntenegru în cadrul negocierilor de aderare, prezenta comunicare include principalele elemente ale unui pachet financiar pentru această țară, pentru a-i permite Consiliului să dezbată aceste chestiuni în paralel cu lucrările privind capitolele rămase. Sub rezerva îndeplinirii condițiilor, o posibilă aderare ar putea avea loc la un moment dat după începerea următorului cadru financiar multianual („CFM”) 2028-2034. Prin urmare, prezentul pachet financiar se bazează pe propunerea Comisiei pentru următorul cadru financiar multianual², ținând seama de structura propusă a viitoarelor politici interne ale Uniunii, precum și de noul pachet privind resursele proprii³. Pe această bază, Comisia va prezenta ulterior Consiliului un proiect de poziție comună pentru negocierile privind dispozițiile financiare și bugetare (capitolul 33).

Prezenta comunicare se bazează pe principiile pachetelor financiare pentru valurile anterioare de extindere, cu ajustări adaptate pentru a ține seama de aderarea Muntenegrului în cadrul propunerii referitoare la CFM 2028-2034 și prezentând beneficii atât pentru statele membre noi, cât și pentru cele actuale. Pentru Muntenegru, aceasta asigură continuitatea, reduce sarcina administrativă și previne lacunele în materie de punere în aplicare într-un moment critic imediat după aderare. Pentru actualele statele membre, oferă claritate cu privire la costul aderării Muntenegrului.

2 PROIECTUL DE PACHET FINANCIAR

În conformitate cu practica adoptată cu ocazia valurilor anterioare de extindere, pachetul financiar acoperă, pe de o parte, pachetul financiar național prealocat pentru Muntenegru și, pe de altă parte, creșterea plafoanelor la rubricile CFM fără pachete financiare prealocate. Ca și în cazul extinderilor anterioare, pachetul financiar asigură drepturi și obligații depline de la data aderării, ceea ce înseamnă că noul stat membru plătește integral contribuțiile la bugetul UE și are acces la toate programele și fondurile bugetului UE de la data aderării.

În ceea ce privește pachetele financiare prealocate de la rubrica 1 („Coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, afaceri maritime, prosperitate și securitate”), punerea în aplicare va avea loc pe baza unui plan de parteneriat național și regional pentru fiecare stat membru („planul PNR”), care se bazează pe obiective, în sensul corelării plăților cu atingerea jaloanelor și a țințelor predefinite. Pentru a se putea pregăti în mod adecvat pentru gestionarea fondurilor interne, țările vizate vor prezenta, de asemenea, planuri în cadrul instrumentului „Europa globală” (denumit în continuare „Planul Europa globală”) în cadrul rubricii externe (rubrica 3 – „Europa globală”), care se bazează, de asemenea, pe obiective în

¹ COM(2025) 690 final.

² Propunerea Comisiei de regulament al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2028-2034 [COM(2025) 572 final].

³ COM(2025) 574 final.

același sens ca rubrica 1⁴. În consecință, acest pachet financiar este structurat în principal în jurul acestui plan, asigurând punerea în aplicare continuă a sprijinului de la preaderare la fondurile interne, pe baza metodologiei prezentate mai jos.

Calcularea sumelor care măresc capacitatea rubricilor și a programelor fără o alocare specifică pentru țara în curs de aderare (restul rubricii 1 în afara planului PNR, rubrica 2, rubrica 3) aplică o formulă bazată pe o combinație de 50 % populație și 50 % PIB la nivel de UE extinsă. Este aceeași metodologie ca cea utilizată pentru cea de a cincea extindere din 2004 și pentru toate valurile succesive de extindere.

Abordarea propusă va asigura predictibilitatea și va reduce la minimum orice perturbare a punerii în aplicare în urma aderării, fără a compromite statutul oficial de nou stat membru al Muntenegrului. Aceasta ține seama de incertitudinea legată de intrarea în vigoare a Tratatului de aderare și reduce costurile pentru statele membre actuale prin reutilizarea disponibilităților pentru Planul „Europa globală” al Muntenegrului, în cadrul rubricii 3. Cifrele propuse se bazează pe propunerea Comisiei pentru următorul cadru financiar multianual, care este în curs de negociere cu Consiliul și cu Parlamentul European⁵. Orice modificare legată de propunerea privind CFM poate avea impact asupra rezultatelor finanțării și a abordării descrise aici.

Cifrele care figurează în prezenta comunicare sunt exprimate în prețuri curente.

2.1 RUBRICA 1: COEZIUNE ECONOMICĂ, SOCIALĂ ȘI TERITORIALĂ, AGRICULTURĂ ȘI ZONE RURALE, AFACERI MARITIME, PROSPERITATE ȘI SECURITATE

Fiecare stat membru va prezenta un plan PNR care va acoperi diferite domenii de politică, de exemplu politica agricolă comună (PAC), politica de coeziune, afacerile interne și politica comună în domeniul pescuitului. Planul PNR al Muntenegrului va include o componentă nealocată, care va constitui cel mai important pachet financiar, dedicat obiectivelor economice, sociale și teritoriale, inclusiv pescuitului și comunităților rurale, din care o sumă de 17,8 milioane EUR va fi rezervată pentru politica comună în domeniul pescuitului. În plus, planul PNR va include două componente rezervate – resursele pentru politica agricolă comună (PAC) și pentru afacerile interne (migrație, gestionarea frontierelor și securitate internă).

Planul „Europa globală” al Muntenegrului va fi elaborat ținând seama de cerințele prevăzute în Regulamentul privind planurile de parteneriat național și regional („PPNR”). Acesta va respecta obiectivele aplicabile în materie de cheltuieli din cadrul instrumentului „Europa globală”. La momentul aderării, planul Muntenegrului prezentat în cadrul programului „Europa globală” va deveni parte a planului PNR aferent componentei nealocate, pentru a se evita orice lacune în materie de punere în aplicare într-un moment critic al aderării țării, fiind nevoie de o revizuire și o adaptare pentru a adăuga componentele „PAC” și „Afaceri interne”. Deși Muntenegru va continua punerea în aplicare a planului existent după aderarea sa, sumele disponibile în cadrul planului vor fi ajustate în conformitate cu formula de alocare a fondurilor din planul PNR care include plafoanele relevante, iar toate fondurile acordate pe baza jaloanelor și a țințelor atinse vor fi plătite integral sub formă de granturi. Costurile rezultate la rubrica 1 vor fi parțial compensate prin transferul către această rubrică a resurselor prevăzute pentru Planul „Europa globală” al Muntenegrului la rubrica 3 din CFM. În conformitate cu termenele stabilite de Regulamentul privind PPNR, Muntenegru va prezenta un nou plan în deplină conformitate cu

⁴ COM(2025) 551 final.

⁵ Propunerea Comisiei de regulament de instituire a instrumentului „Europa globală” [COM(2025) 551 final] prevede suma de 200 309 000 000 EUR în prețuri curente pentru instrument, din care 43 174 000 000 EUR pentru pilonul „Europa”.

normele PPNR, inclusiv cu obiectivele aplicabile în materie de cheltuieli, care să acopere perioada rămasă din CFM, ceea ce îi va permite să răspundă nevoilor și să se bucure de oportunitățile care decurg din primii ani de la aderare.

După aderarea la Uniune, Muntenegru va fi pe deplin integrat într-un plan PNR. Alocarea sa financiară pentru perioada de după 2034 nu este cuantificată în cadrul acestui pachet financiar. Pachetul financiar prezentat aici nu aduce atingere eventualelor pachete financiare pentru alți candidați într-o etapă ulterioară – acestea vor ține seama de nivelurile de sprijin pentru țările candidate în cadrul instrumentului „Europa globală”, precum și, în conformitate cu articolul 174 din TFUE, de necesitatea de a reduce disparitățile dintre nivelurile de dezvoltare legate, printre altele, de PIB-ul pe cap de locuitor, luând totodată în considerare capacitatea de absorbție a țărilor vizate, pentru a asigura niveluri coerente de sprijin pentru toate noile state membre potențiale.

În temeiul propunerii de regulament privind PPNR, statele membre vor putea solicita împrumuturi ca parte a planurilor lor. Muntenegru poate solicita, de asemenea, împrumuturi în plus față de pachetul său financiar prealocat, în limita disponibilităților rămase la momentul respectiv.

Planul PNR: coeziunea economică, teritorială și socială, inclusiv pescuitul și comunitățile rurale

Componenta nealocată a planului Muntenegrului va fi calculată pe baza criteriilor prezentate în anexa I la Regulamentul privind PPNR, aplicând în același timp un plafon maxim și o plasă de siguranță de + 5 % și, respectiv, -20 %, comparativ cu pachetul financiar pentru perioada 2021-2027 al ajutorului de preaderare pentru această țară. Pe baza acestor calcule, rezultă o sumă de 155 de milioane EUR anual, din care o parte va fi finanțată din disponibilitățile bugetare de la rubrica 3. Suma exactă va depinde de acordul final privind următorul CFM și pachetele financiare aferente. Nu va exista niciun impact asupra pachetelor financiare prealocate pentru statele membre existente.

Pachetul financiar pentru Muntenegru (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 1								
Planul PNR								
<i>din care fonduri nealocate</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>1 085</i>

Planul PNR: politica agricolă comună

Viitoarea PAC va include intervenții de sprijin pentru venit (plăți directe și alte tipuri de intervenții de sprijin pentru venit), precum și alte intervenții.

Ca și în cazul abordării adoptate de Uniune cu ocazia valurilor anterioare de extindere, nivelul minim anual pentru intervențiile PAC sub formă de sprijin pentru venit ar trebui introdus treptat pe o perioadă de zece ani, în baza următorului calendar de creșteri:

anul 1 după aderare: 40 %⁶

anul 2 după aderare: 44 %

anul 3 după aderare: 48 %

anul 4 după aderare: 52 %

După aceea, plățile vor crește cu 8 % pentru a atinge nivelul de sprijin aplicabil în UE 27.

Ținând seama, de asemenea, de capacitatea de absorbție anticipată a Muntenegrului, acest pachet anual corespunde cuantumului minim care trebuie planificat pentru intervențiile PAC, inclusiv sprijinul pentru venit, Muntenegru având posibilitatea de a finanța intervenții PAC suplimentare din resursele nealocate menționate mai sus.

Pachetul financiar pentru Muntenegru (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 1								
Planul PNR								
<i>din care PAC</i>	<i>28,6</i>	<i>31,4</i>	<i>34,3</i>	<i>37,1</i>	<i>42,9</i>	<i>48,6</i>	<i>54,3</i>	<i>277</i>

Prezenta metodologie nu aduce atingere condițiilor stabilite în ceea ce privește PAC pentru potențialele pachete financiare viitoare pentru alte țări candidate, în special pentru Ucraina.

PPNR: afaceri interne

Aderarea Muntenegrului va crea o nouă frontieră externă a UE, generând nevoi financiare semnificative în domeniul gestionării frontierelor, al migrației și al securității interne.

Cuquanturile de referință pentru fondurile din domeniul afacerilor interne vor fi calculate pe baza metodologiei prevăzute în anexa la Regulamentul privind PPNR. Având în vedere că cele mai acute nevoi de investiții – în special în ceea ce privește infrastructura de frontieră și securitatea internă – se vor face simțite în perioada premergătoare aderării și în perioada imediat posterioară aderării, propunerea nu include o introducere treptată de fonduri pentru afaceri interne. Cu toate acestea, având în vedere că Muntenegru are în continuare o capacitate limitată de a executa și absorbi fonduri în acest domeniu, fondurile vor fi puse la dispoziție în baza unei repartiții uniforme de 70 % din alocarea integrală în cursul CFM 2028-2034. Această abordare asigură echilibrul adecvat între limitările practice ale punerii în aplicare, pe de o parte, și necesitatea de a proteja frontiera externă a UE și de a consolida securitatea internă încă din prima zi a aderării, pe de altă parte. Pe această bază, va fi necesară o finanțare anuală suplimentară de 84,5 milioane EUR.

⁶ În ceea ce privește planul PNR, suma minimă rezervată pentru politica agricolă comună (PAC) va finanța intervenții care corespund atât plăților directe curente către fermieri, cât și sprijinului pentru dezvoltare rurală. Pentru actuala PAC, 80 % din cuantumul total planificat ale PAC se referă la plăți directe, iar 20 % se referă la intervenții legate de dezvoltarea rurală. Introducerea treptată a procentului de 80 % va urma același calendar de creșteri ca cel aplicat pentru extinderile de după 2004 (25 %, 30 %, 35 %, 40 % și ulterior 10 %). Cifrele prezentate aici corespund rezultatului acestei abordări, de exemplu 40 % pentru primul an, cu alte cuvinte 20 % + 25 % din 80 %.

Pachetul financiar pentru Muntenegru (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 1								
Planul PNR								
<i>din care afaceri interne</i>	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592

Alte posturi de la rubrica 1

Rubrica 1 include alte posturi fără pachete financiare prealocate pentru fiecare stat membru. Printre acestea se numără mecanismul UE, Interreg și agențiile descentralizate.

În perioada 2028-2034 va fi instituit un plan Interreg care va acoperi cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională, precum și cooperarea care implică regiunile ultraperiferice. Țările candidate și potențial candidate vor beneficia de fonduri de cooperare transfrontalieră (CTF) în cadrul instrumentului „Europa globală”, echivalente cu sprijinul din partea fondurilor Interreg acordat statelor membre de cealaltă parte a frontierei relevante. Pentru a asigura continuarea programelor CTF și pentru a garanta că nu există niciun efect negativ asupra finanțării prevăzute pentru UE-27, va fi necesară o majorare globală a creditelor pentru Interreg.

Propunerea privind următorul CFM 2028-2034 instituie un mecanism al UE, alcătuit din diferite componente, inclusiv acțiunile de solidaritate, plasa de siguranță a unității și acțiunile din domeniul afacerilor interne, precum și o rezervă. Muntenegru va avea acces la mecanismul UE. Deși nu sunt prevăzute pachete financiare specifice fiecărei țări în cadrul mecanismului UE, va fi necesară o creștere globală a creditelor pentru a se garanta că nu există niciun efect negativ asupra finanțării programate pentru UE-27.

Va fi nevoie de o finanțare anuală suplimentară pentru a crește componentele relevante, altele decât planul PNR de la rubrica 1, în conformitate cu valorile prezentate în tabelul de mai jos.

Pachetul financiar pentru Muntenegru (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 1								
Planul PNR								
<i>din care Interreg</i>	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Altele	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86

2.2 RUBRICA 2: COMPETITIVITATE, PROSPERITATE ȘI SECURITATE

Se preconizează că Muntenegru va participa pe deplin la acțiunile și programele Uniunii începând cu data aderării sale. Deși nu sunt prevăzute pachete financiare specifice fiecărei țări în cadrul acțiunilor și programelor acoperite de rubrica 2, va fi necesară o creștere globală a creditelor pentru programele UE pentru a se garanta că nu există niciun efect negativ asupra finanțării programate pentru UE-27. Pe baza aceleiași metodologii utilizate pentru a determina nivelul de creștere a fondurilor disponibile pentru politicile interne în cadrul extinderilor

anterioare, va fi necesară o finanțare anuală suplimentară pentru aderarea Muntenegrului, în conformitate cu valorile prezentate în tabelul de mai jos.

Pachetul financiar pentru Muntenegru (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 2	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523

2.3 RUBRICA 3: EUROPA GLOBALĂ

După revizuirea CFM și transferul resurselor disponibile pentru Muntenegru la rubrica 1, Muntenegru nu va mai fi eligibil pentru finanțare în cadrul instrumentului „Europa globală” în temeiul rubricii 3. În același timp, ar trebui consolidați în mod proporțional și alți piloni din cadrul instrumentului „Europa globală”, alții decât pilonul „Europa”. Pe baza aceleiași metodologii utilizate pentru a determina nivelul de creștere a fondurilor disponibile pentru politicile interne, va fi necesară o finanțare anuală suplimentară în conformitate cu valorile prezentate în tabelul de mai jos.

Pachetul financiar pentru Muntenegru (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 3	16,8	17,2	17,5	21	24,5	24,9	25,4	147

2.4 RUBRICA 4: ADMINISTRAȚIE

Ca și în cazul extinderilor anterioare, nu vor exista cheltuieli administrative alocate în mod specific Muntenegrului. Cu toate acestea, vor fi necesare cheltuieli administrative suplimentare ca urmare a aderării Muntenegrului, de exemplu atât pentru punerea în aplicare a politicilor, cât și pentru nevoile lingvistice. Pe baza experienței celei mai recente extinderi, și anume aderarea Croației în 2013, se estimează că aderarea Muntenegrului va necesita o finanțare anuală suplimentară pentru a acoperi creșterea corespunzătoare a nevoilor de personal ale instituțiilor UE, în conformitate cu valorile prezentate în tabelul de mai jos.

Pachetul financiar pentru Muntenegru (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 4	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442

3 COMPENSARE

Se va menține principiul convenit în cursul extinderilor anterioare, conform căruia, în primii ani de după aderare, niciun nou stat membru nu ar trebui să se afle într-o poziție bugetară netă mai defavorabilă decât în anul anterior aderării, când avea calitatea de beneficiar al fondurilor de preaderare.

Necesitatea unei compensări bugetare temporare sau a unei facilități de trezorerie va fi evaluată în funcție de rezultatul final al negocierilor de aderare în etapa finală.

În conformitate cu ceea ce s-a convenit pentru țările care au făcut obiectul extinderilor anterioare, se prevede că Decizia privind resursele proprii ar trebui să se aplice pe deplin Muntenegrului începând cu primul an de la aderare.

4 AJUSTAREA CADRULUI FINANCIAR 2028-2034 PENTRU A SE ȚINE SEAMA DE ADERAREA MUNTENEGRULUI

Va fi necesară o ajustare a CFM 2028-2034 pentru a se ține seama de rezultatele negocierilor de aderare. Articolul 11 din proiectul de regulament privind CFM prevede că, în cazul aderării unor noi state membre la Uniune, CFM va fi revizuit în consecință, în conformitate cu tratatele de aderare relevante, pentru a ține seama de cerințele în materie de cheltuieli care rezultă din această aderare.

Toate modificările aduse plafoanelor din rubrici, precum și posibilele transferuri de resurse între rubrici vor necesita revizuirea CFM.

Anexa la prezenta comunicare include tabelul care prezintă creșterea estimată a cheltuielilor din CFM necesară pentru a ține seama de aderarea Muntenegrului. Sumele calculate se bazează pe propunerea Comisiei privind CFM 2028-2034. Acolo unde este necesar, acestea ar trebui modificate pentru a reflecta modificările relevante care decurg din rezultatul negocierilor privind CFM.

ANEXĂ

Pachetul financiar pentru Muntenegru⁷ (milioane EUR, prețuri curente)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total
RUBRICA 1: Coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, afaceri maritime, prosperitate și securitate	281,1	289,0	291,9	295,3	300,8	306,1	312,2	2 076
Planul PNR	268,1	277,2	280,2	283,2	289,0	293,6	299,4	1 991
<i>din care PAC</i>	28,6	31,4	34,3	37,1	42,9	48,6	54,3	277
<i>din care fonduri nealocate</i>	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	1 085
<i>din care afaceri interne</i>	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592
<i>din care Interreg</i>	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Altele	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86
RUBRICA 2: Competitivitate, prosperitate și securitate	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523
RUBRICA 3: Europa globală⁸	16,8	17,2	17,5	21,0	24,5	24,9	25,4	147
RUBRICA 4: Administrație	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442
TOTAL RUBRICILE 1-4	384,3	426,8	453,7	465,6	477,2	486,2	495,2	3 189
<i>din care transferat de la rubrica 3⁹</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

⁷ Tabelul reprezintă un exemplu ilustrativ pe baza aderării Muntenegrului în 2028. Dacă aderarea are loc ulterior, pe parcursul CFM, cifrele din rubrici vor fi ajustate. Pentru pachetele prealocate de la rubrica 1, începerea punerii în aplicare ar fi amânată, primul an de la aderare corespunzând alocării prevăzute pentru 2028. Acest lucru ar elimina efectiv ultimul an din tabel. Pentru alte posturi fără pachete prealocate, anii indicați corespund nevoilor reale de ajustare. Dacă aderarea are loc în 2029, nu se va efectua nicio ajustare pentru 2028, anii anteriori aderării fiind efectiv eliminați din tabel.

⁸ Nu reflectă decât pilonii din cadrul instrumentului „Europa globală”, alții decât pilonul ”Europa”, care sunt consolidați.

⁹ Ca referință, sprijinul actual acordat Muntenegrului în baza acestui CFM depășește 1 miliard EUR, incluzând și sprijinul acordat sub formă de împrumuturi. Suma efectivă transferată va depinde de acordul final privind instrumentul „Europa globală”, inclusiv de pachetul financiar și de modul în care va fi furnizat sprijinul viitor, de programarea bugetară și financiară convenită de autoritățile bugetare în cadrul primei proceduri bugetare anuale și de data efectivă a aderării.